

DATABÁZE ÚLOHY PRO NADANÉ

Vyjmenovaná slova P, S, V HUMANITNÍ OBLAST

učivo 1. stupně

Mgr. Daniela Tichá, ZŠ Židlochovice

Pexeso je vhodnou procvičovací hrou nejen pro jazykově nadané žáky třetího ročníku základní školy. Může posloužit i jako aktivita pro celou třídu.

Sleduje tyto výstupy:

ČJL-3-2-08 Žák odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.

ČJL-5-2-08 Žák píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.

METODIKA:

1/ Pexeso – zde jsou tři sady pexesa (po písmenech P, S, V) – vždy 40 kartiček v jedné sadě. 20 kartiček jsou různá slova, kde odůvodníš psaní i,í,y,ý uprostřed slova, 10 kartiček jsou vyjmenovaná slova a zbylých 10 kartiček, na kterých je napsáno tvrzení „není VS“ (není vyjmenované slovo). Každý sada patřící k sobě má jiný typ podtržení. (**1. sada, 2. sada, 3. sada**). Každou sadu pexesa vytiskni na stejný barevný papír, nejlépe tmavý. Ke slovům s nedoplněným i,í,y,ý hledáš buď vyjmenované slovo nebo tvrzení „není VS“.

a/ Pexeso můžeš hrát klasickým způsobem se spolužákem či spolužáky – hledej dvojice patřící k sobě (slovo + buď vyjmenované slovo, nebo varianta „není VS“).

b/ Kartičky můžeš i přiřazovat – kartičky s vyjmenovanými slovy a variantou „není VS“ máš otočeny na lavici tak, že na ně vidíš, z ostatních kartiček s nedoplněnými slovy si můžeš udělat paklík, se spolužákem se pak střídej, z paklíku si vždy vezmeš jednu kartičku a tu pak správně přiřazuješ ke kartičce položenou na stole.

c/ Můžeš si vytisknout i prázdné pexeso a doplnit si vlastní slova.

2/ Karty pro společné procvičování: karty slouží k vytištění a k zalaminování. Využiješ je při společném procvičování, např. nenasyta – karta **Y** + určíš, zda se jedná o vyjmenované slovo (karta je VS) nebo příbuzné slovo (karta je PS). U nevyjmenovaných slov zvedneš pouze kartu **I** nebo **Í**.

<u>p-šná</u> <u>princezna</u>	<u>stará</u> <u>p-tlovina</u>	<u>netop-ří</u> <u>křídla</u>	<u>slep-š je</u> <u>ještěr</u>
<u>op-lovat</u> <u>květ</u>	<u>poraněné</u> <u>kop-tko</u>	<u>třp-tivý</u> <u>šperk</u>	<u>p-kat ve</u> <u>vězení</u>
<u>zap-řené</u> <u>pole</u>	<u>rozčep-řené</u> <u>vlasý</u>	<u>op-lovat</u> <u>nehty</u>	<u>nové</u> <u>p-skoviště</u>
<u>zap-skat</u> <u>si</u>	<u>p-liny od</u> <u>řezání</u>	<u>pop-šeme</u> <u>papír</u>	<u>nap-t se</u> <u>vody</u>
<u>pap-rový</u> <u>pytlík</u>	<u>pop-chat</u> <u>se o trny</u>	<u>p-lot</u> <u>formule 1</u>	<u>slep-t</u> <u>krabičku</u>

<u>pýcha</u>	<u>pytel</u>	<u>netopýr</u>	<u>slepýš</u>
<u>pyl</u>	<u>kopyto</u>	<u>třpytit</u> <u>se</u>	<u>pykat</u>
<u>pýr</u>	<u>čepýřit</u> <u>se</u>	<u>není VS</u>	<u>není VS</u>
<u>není VS</u>	<u>není VS</u>	<u>není VS</u>	<u>není VS</u>
<u>není VS</u>	<u>není VS</u>	<u>není VS</u>	<u>není VS</u>

můj s-novec	nas-cený strávník	s-rová zelenina	os-chající auto
s-korčí zpěv	nes-čkuj!	malí s-slové	hlasitě zas-čet
os-pat se	smradlavé s-rečky	s-t'ka do okna	doručená zás-lka
zhas-nat světlo	pos-lnit se jídlem	mokrá s-lnice	nepříjemná s-tuace
zas-t semínka	s-tko na čaj	opuštěný s-rotek	velká předs-ň

<u>syn</u>	<u>syťý</u>	<u>syrový</u>	<u>usychat</u>
<u>sýkora</u>	<u>sýček</u>	<u>sysel</u>	<u>syčet</u>
<u>sypat</u>	<u>sýr</u>	<u>není VS</u>	<u>není VS</u>
<u>není VS</u>	<u>není VS</u>	<u>není VS</u>	<u>není VS</u>
<u>není VS</u>	<u>není VS</u>	<u>není VS</u>	<u>není VS</u>

dospělým v-káme	nejv-šší cena	v-t na měsíc	zav-skat si radostí
nezv-kle chladno	vesele pov-kovat	v-běhnout na kopec	v-kládat nákup
v-skočit do výšky	přežv-kavci na pastvě	zav-stivá sousedka	v-dět nový film
cv-čit jógu	v-klající zub	v-nná réva	v-t věneček
v-čko od sklenice	vonná sv-čka	v-sutý most	hradní v-žka

vy	vysoký	výt	výskat
zvykat	povyk	předpona vy-	předpona vy-
předpona vy-	žvýkat	není VS	není VS
není VS	není VS	není VS	není VS
není VS	není VS	není VS	není VS

y

ý

i

í

je VS

je PS

Řešení, vyjmenovaná slova P, S, V – pexeso:

1. sada P	1. sada P	2. sada S	2. sada S	3. sada V	3. sada V
pyšná princezna	pýcha	můj synovec	syn	dospělým vykáme	vy
stará pytlovina	pytel	nasycený strážník	sytý	nejvyšší cena	vysoký
netopýří křídla	netopýr	syrová zelenina	syrový	výt na měsíc	výt
slepýš je ještěr	slepýš	osychající auto	usychat	zavýskat si radostí	výskat
opylovat květ	pyl	sýkorčí zpěv	sýkora	nezvykle chladno	zvykat
poraněné kopýtko	kopyto	nesýčkuj	sýček	vesele povykovat	povyk
třpytivý šperk	třpytit se	malí syslové	sysel	vyběhnout na kopec	předpona vy-
pykat ve vězení	pykat	hlasitě zasyčet	syčet	vykládat nákup	předpona vy-
zapýřené pole	pýr	osypat se	sypat	vyskočit do výšky	předpona vy-
rozčepýřené vlasy	čepýřit se	smradlavé syrečky	sýr	přežvýkavci na pastvě	žvýkat
opilovat nehty	není VS	sítka do okna	není VS	závistivá sousedka	není VS
nové pískoviště	není VS	doručená zásilka	není VS	vidět nový film	není VS
zapískat si	není VS	zhasínat světlo	není VS	cvičit jógu	není VS
piliny od řezání	není VS	posilnit se jídlem	není VS	viklající zub	není VS
popíšeme papír	není VS	mokrý silnice	není VS	vinná réva	není VS
napít se vody	není VS	nepříjemná situace	není VS	vít věneček	není VS
papírový pytlík	není VS	zasít semínka	není VS	víčko od sklenice	není VS
popíchat se o trny	není VS	sítka na čaj	není VS	vonná svíčka	není VS
pilot formule 1	není VS	opuštěný sirotek	není VS	visutý most	není VS
slepit krabíčku	není VS	velká předsíň	není VS	hradní vížka	není VS